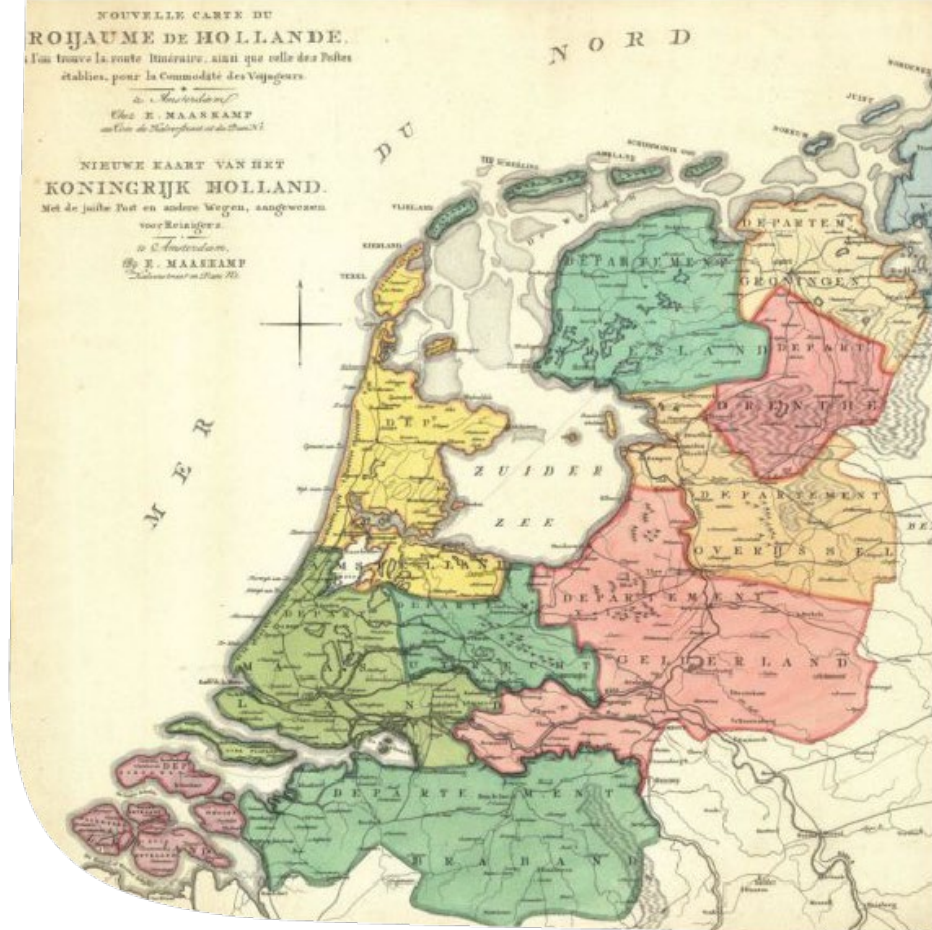

E-Geschiedenis

De Nederlandse geschiedenis in een notendop.

God schiep de aarde maar de Nederlanders.....

Wat maakt Nederland Nederland?¹ Uiteraard een onmogelijke vraag die wij in een notendop desalniettemin zullen proberen te beantwoorden! Ergens in de periferie van het vaste land van Europa was een nat en drassig gebied waar toch mensen gingen wonen.² Land, zo het er al was, werd continu overstroomd. Maar de bewoners zetten stug door. Gezamenlijk legden ze polders en dijken aan en ontgonnen het land.³ Samenwerken was van levensbelang om het pasverworven land te behouden tegen het allesoverheersende water. Gaandeweg ontstond er hoogontwikkelde landbouw en nijverheid.

Elk nadeel heeft zijn voordeel *

De zee en de waterwegen waren echter niet alleen de vijand. Toen de inwoners van de Lage Landen de zee en de rivieren konden bevaren, werden er in snel tempo handelscoalities, zoals de Hanze, de grote Oostzeehandel ("Moeder aller handel") en later de VOC⁴, gesmeed. Toen bleek het lage land met de rivierdelta (Rijn, Schelde en Maas) niet in een uithoekje te liggen. Bij de rivierdelta trad er verstedelijking op en ontstonden er handelssteden die zich in de loop der eeuwen verplaatsten en ontwikkelden.⁵ Nederland werd het belangrijke handelsknooppunt (een grote stapelmarkt) in West-Europa dat het heden ten dage nog steeds is.

Pragmatische tolerantie

Door allerlei omstandigheden was de macht van de adel en de kerk mettertijd afgenomen, en politieke besluitvorming kwam na lange onderhandelingen en compromissen tot stand.⁶ Er was godsdiensttolerantie al was de protestantse godsdienst leidend. De Nederlanders waren pragmatisch en materieel ingesteld en leefden in relatieve vrijheid. Men ging geloven dat alles maakbaar was. Door de diverse internationale contacten en migratiegolven (onder andere Vlamingen, joden en hugenoten) door de eeuwen heen stonden de Nederlanders verhoudingsgewijs open voor vreemde invloeden en werden kosmopolitischer van aard. Mede ingegeven door economische belangen werd de Nederlandse maatschappij een multiculturele samenleving.⁷ De expats van vandaag de dag zijn het levende bewijs dat dit proces nog steeds gaande is.

De Nederlandse taal

Nederlands bij uitstek is uiteraard de Nederlandse taal die, zou je kunnen zeggen, zo geleidelijk ontstond als de getijden die komen en gaan. Nederland kende vroeg al een hoge graad van alfabetisering. Een van de eerste in het Nederlands geschreven zinnen (uit circa 1100) die gevonden zijn is weergaloos mooi: *Hebban olla vogala nestas hagunnan hinase hic anda thu, wat unbidan we nu?* (Alle vogels bouwen een nestje, behalve jij en ik; waar wachten we nog op?)⁸ En de rest is geschiedenis...

¹ Aan te bevelen boeken over de Nederlandse geschiedenis zijn: *Dutch History in a nutshell*, door Beliën en van Hoogstraten (Prometheus 2016) en *A Concise History of the Netherlands*, door James Kennedy (Cambridge University Press 2017) en *Geschiedenis van de Nederlanden*, onder redactie van Blom en Lamberts (Bert Bakker 2014). Op internet de websites: Geschiedenis.nl; Historiek.net; [World Atlas.com](http://WorldAtlas.com) (Netherlands History Timeline).

² Een kwart van Nederland ligt onder de zeespiegel. Het laagste punt maar liefst 7 meter.

³ Tussen de 11 en 13 eeuw werd er veel gebied drooggelegd door ontwatering, ontginningen en bedijkingsen. Er ontstonden waterschappen en de eeuwen daarna konden meren (bij voorbeeld Beemster 1608-1612) en veenplassen d.m.v. windmolens drooggelegd worden.

⁴ Het Hanze verbond ca. 1350-1450. Was een informeel handelsverbond tussen verschillende steden in Noordwest-Europa. O.a. de steden: Arnhem, Brugge, Dantzig, Deventer, Groningen, Harderwijk, Londen, Lübeck, Keulen, Novgorod, Nijmegen, Riga, Stockholm, Turku, Wageningen en Zwolle.

De grote Oostzeehandel in de 16de en 17de eeuw bracht de grootste welvaartsgroei voor de Nederlanden tot stand dan welke andere handel dan ook. Inclusief de Verenigde Oost Indische Compagnie (VOC) en de West Indische Compagnie (WIC). Die juist mogelijk werden door de Oostzeehandel. De Oostzee handel kenmerkte zich door het importeren op grote schaal van hout en granen. Ook werd daar o.a. touw, pek en teer, kruid en wapens ingeslagen niet onbelangrijk voor een zeevarende natie. Geëxporteerd werd o.a. laken (wol), zuivel, wijn, luxegoederen en specerijen.

⁵ De oudsten steden in Nederland zijn Maastricht, Nijmegen, Heerlen en Voorburg rond het jaar nul. Daarna ontstonden o.a. Utrecht, Deventer, Middelburg en Stavoren. Amsterdam ontstond pas rond het jaar 1000.

⁶ Tot aan de 19de eeuw was Nederland in verschillende gewesten verdeeld met dikwijls een eigen bestuur.

⁷ Nederland is een echt immigratieland. Tijdens de 80-jarige oorlog komen veel Vlamingen naar het noorden (i.c. het latere Nederland). De Hugenoten komen in grote getalen na 1685. De Spaanse en Portugese joden komen eind 15de eeuw en 16de eeuw en de Duitse joden in de 17de eeuw. In de 20ste komen voornamelijk mensen uit voormalige koloniale gebieden zoals Indonesië en Suriname; en zogeheten gastarbeiders uit Italië, Spanje, Marokko en Turkije.

⁸ Deze tekst geschreven in het Oudnederlands met daarboven de Latijnse versie (*quid expectamus nunc abent omnes volucres nidos inceptos nisi ego et tu*) is opgetekend door een Vlaamse monnik in een Engels klooster. Een schrijfseltje (vermoedelijk een Spaans volksliedje) om zijn pas gesneden ganzenveer (i.c. pen) uit te proberen. Als er geschreven werd was dat voornamelijk in het Latijn. Verhalen en liederen werden in deze perioden verteld en gezongen in de volkstaal en mondeling doorgegeven. Vermoedelijk is de 6de-eeuwse zin: 'maltho thi afrio lito' ('ik maak je vrij, halfvrije) de oudste Oudnederlandse zin. Tot dat er weer een nieuwe oudere tekst wordt gevonden. Het kan verkeren!

Book your session!

www.flowently.com